

IPO 2011: speech gedeputeerde Karin Jiroflée

Goedemorgen beste aanwezigen,

Vorig jaar organiseerden we de 25e Interprovinciale Ontmoetingsdag van het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen. Een 'zilveren' verjaardag die overschaduwde werd door het 'Groenboek'. Gedeputeerde Peter Hertog heeft ons toen gewezen op de gevaren voor het provinciaal onderwijs die op ons afkwamen.

We weten ondertussen dat de soep echter niet zo heet wordt gegeten als ze werd opgediend. Want, we zijn nu één jaar verder en er is al één ding duidelijk: het provinciaal onderwijs zal blijven bestaan. Met recht en rede natuurlijk. Het was immers vanuit een verkrampde efficiëntiedrang dat ermee geschermd werd:

- dat de overheveling van het provinciaal onderwijs de verrommeling van het onderwijslandschap zou tegengaan;
- dat de verrommeling de schuld is van de provincies;
- dat de overheveling een wezenlijke besparing zou opleveren;
- dat de overheveling tot meer rationalisatie zou leiden;
- dat de provinciale investeringen automatisch zouden volgen bij een overheveling;
- dat het onderwijs een loutere gemeenschapsmaterie is
- en dat het de Vlaamse regering is die bepaalt wie onderwijs mag inrichten.

Punt voor punt hebben we deze hardnekkige onjuistheden en misverstanden omtrent het provinciaal onderwijs vakkundig weerlegd. We hebben bewezen dat we trots mogen zijn op ons uniek en specifiek onderwijs. En dit 'uniek' en 'specifiek' zijn geen holle woorden. Het provinciaal onderwijs bewijst al decennia lang dat opleidingen worden geprogrammeerd vanuit regionale socio-economische behoeften. Het neemt een unieke plaats in in het Vlaamse onderwijslandschap en gaat niet in concurrentie, maar is complementair.

Ik wil onze eigen provinciale school De Wijnpers vandaag daarom extra in de schijnwerper plaatsen. De Wijnpers viert dit schooljaar haar 100ste verjaardag. Deze school, in Leuven beter gekend als de 'Pès' of tuinbouwschool, veranderde in die tijdspanne zes keer van naam, werd bestuurd door zes directeurs en twaalf gedeputeerden en breidde haar studieaanbod uit tot meer dan alleen tuinbouwonderwijs. Onze school hield en houdt de vinger aan de regionale pols en stemt haar studieaanbod hierop af. Ter gelegenheid van dit eeuwfeest zal het historische boek '100 jaar De Wijnpers. Het verhaal van een provinciale school' verschijnen dat werd geschreven in samenwerking met het Centrum voor Agrarische Geschiedenis.

De Wijnpers is ondertussen al een eeuwling, maar ook onze andere provinciale scholen – PISO in Tienen, PSBO De Sterretjes en CVO De Nobel – zijn goed op weg om deze leeftijd te halen. Zij staan garant voor kwaliteitsvol onderwijs en we mogen hier terecht fier op zijn.

Maar er is meer. Op onderwijsvlak doet de provincie meer dan onderwijs inrichten. Naast haar eigen scholen, heeft elke provincie ook een flankerend onderwijsbeleid uitgebouwd dat zich richt op het gehele provinciale onderwijsveld. En dit flankerend onderwijsbeleid zit nog steeds op de wip. Hier is het nog steeds alle hens aan dek, om opnieuw duidelijk te maken waarom de provincie hier een rol te spelen heeft.

Voor wie eraan mocht twijfelen: natuurlijk hebben we hier een rol te spelen. En die 'natuurlijk' mag heel letterlijk genomen worden. Als provincie staan wij nu eenmaal dicht bij de lokale onderwijsgerelateerde partners. Wij kennen onze regio, weten wat er leeft, welke noden er zijn. We zijn makkelijk aanspreekbaar voor deze lokale partners, waardoor we steeds de vinger aan de pols kunnen houden en zien hoe vragen, noden of behoeften opborrelen en ingeschat moeten worden.

Net als met onze scholen treden we hierbij niet in concurrentie: de beleidslijnen die op Vlaams niveau worden uitgezet, zullen we daar waar nodig regiogericht versterken. Maar evengoed zijn wij niet blind voor mogelijke

hiaten of regiogebonden blinde vlekken. Dergelijke dingen zie je nu eenmaal pas door zo dicht bij het lokale veld te staan. Indien zo'n hiaat provincie-overstijgend is, is Vlaanderen het meest aangewezen niveau om hierop gepast te reageren. Als provincie kunnen wij dit dan vanuit onze signaalfunctie doorgeven naar het Vlaamse beleidsniveau. Indien het gaat om een regiogebonden blinde vlek, is het niet meer dan logisch dat wij als provincie onze verantwoordelijkheid opnemen en ondersteuning bieden. Kortom, 'complementariteit' is het sleutelwoord: het Vlaamse beleid versterken en het lokale beleid ondersteunen. En dit telkens in samenwerking met de noodzakelijke partners.

Binnen de provincie Vlaams-Brabant huizen zowel grote (centrum)steden als kleinere gemeenten. De ervaring leert ons deze grote (centrum)steden vol vertrouwen een onderwijsflankerend beleid uitstippelen. Een helpende of ondersteunende hand van de provincie is niet echt nodig. Voor samenwerking staan we uiteraard altijd open. De ervaring leert ons dat vooral kleinere gemeenten of het onderwijsveld zelf naar de provincie kijkt. En op deze ondersteuningsvragen gaan wij graag in. Wij kunnen zo helpen het verschil te maken op onderwijsflankerend vlak.

Of we nu versterken of ondersteunen, de provincie neemt deze taak op met eigen financiële middelen. Een niet onbelangrijk gegeven. Ik ben er dan ook voorstander van om per provincie een bestuursakkoord met Vlaanderen af te sluiten waarin verduidelijkt wordt hoe de complementaire onderwijsflankerende rol effectief wordt ingevuld. Wie doet wat? Geen groenboek of witboek, maar duidelijke afspraken, want die maken goede vrienden.

Laat ons samen ervoor gaan om het provinciaal onderwijsflankerend beleid onder de aandacht te houden. Zowel met argumenten pro als met feitelijke onderwijsflankerende initiatieven. Een terugblik op afgelopen schooljaar toont aan dat wij in onze provincie alvast niet stil hebben gezeten:

- 2.640 leerlingen maakten kennis met de artistieke podiumproductie 'Multiple Choice'. De voorstelling en het bijhorende educatief pakket werpen een originele kijk op het maken van keuzes. Jongeren moeten immers elke dag kiezen. Vaak gebeurt dit moeiteloos, maar een studie- en beroepskeuze vergt best toch een goede voorbereiding.
- In samenwerking met de competentiecentra van de VDAB konden 350 leerlingen kennis maken met een aantal technische beroepen op de doedagen.
- Meer dan 3.000 leerlingen leefden zich uit tijdens een grote doe-beurs in de Brabantthal. Ze werden even kraanman, rechter, laborant, carrossier,....Meer dan 50 workshops lieten hen proeven van evenveel beroepen.
- De leerkrachten en directies van de Vlaams-Brabantse scholen konden in het provinciehuis terecht voor een aantal inspiratiedagen.
 - Met 'Kiezen voor talent' bekeken we samen met alle betrokkenen hoe een talentgerichte benadering en de hervormingen van het secundair onderwijs elkaar kunnen inspireren en versterken.
 - Met 'Hoe Anders?!' boden we leerkrachten secundair onderwijs inspiratie aan hoe om te gaan met alle vormen van diversiteit in de school en klas.
 - De inspiratiedagen werden fel gesmaakt – ook door de scholen van andere netten – en daarom staan er alweer 3 nieuwe op stapel.
- Tientallen grote en kleine creatieve en innovatieve ideeën konden worden uitgewerkt en opgestart dankzij de provinciale subsidies.
- Naast deze initiatieven kunnen leerkrachten dankzij een samenwerking tussen de provincie en de K.U.Leuven, gratis didactisch en educatief materiaal ontlenuen.

Dit is een hele kleine greep uit wat we gedaan hebben als provincie rond het flankerend onderwijsbeleid en ik denk dat we – ondanks het witboek, ondanks het groenboek, ondanks alle hervormingen die de Vlaamse Regering wil doorvoeren – best proberen om met de minister van Onderwijs een bestuursakkoord af te sluiten, ook als het gaat om onderwijsflankerend beleid.

We staan er met ons onderwijsflankerend beleid. Daarom zullen we er ook voor blijven pleiten dat we naast onze taak als inrichtende macht ook een taak hebben als beleidsmaker en beleidsuitvoerder op vlak van onderwijsflankerend beleid.

Ik geef dan nu ook graag het woord aan Frank Smeets, voorzitter van het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen zodat echt de spits kan afgebeten worden van deze Interprovinciale Ontmoetingsdag in teken van het 'visioningproces voor het provinciaal onderwijs'. Mij rest enkel jullie een aangename en leerrijke dag toe te wensen.